

Advies reële tarieven Maatschappelijke Ondersteuning

Ten behoeve van de regio Gooi en Vechtstreek

Auteur(s) Nico Dam, Peter Bakker, Anouk van der Veen
Opdrachtgever Regio Gooi en Vechtstreek

Kenmerk ND/20/0905/kprgv
Publicatiedatum 15 juni 2020

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Reële tarieven	3
1.3	Gevolgde aanpak.....	3
1.4	Leeswijzer	4
2.	Kostprijsmodel.....	5
3.	Maatschappelijke ondersteuning (Jeugdwet / Wmo)	7
3.1	Maandsalaris en inschaling	7
3.2	Opslagen	9
3.3	Sociale Lasten	9
3.4	Opslag organisatiekosten	10
3.5	Productiviteit/declarabiliteit	10
3.6	Risico-opslag	11
3.7	Toelichting kosten dagbesteding.....	12
3.8	Toelichting Deeltijdverblijf en Kortdurend Verblijf.....	12
3.9	Toelichting vervoer.....	13
4.	Adviestarieven	15
4.1	Tarieven prijspeil 2020.....	15
4.2	Indexatie 2021 en daarna	15
	 Bijlage 1 Berekening ORT bij deeltijdverblijf en kortdurend verblijf.....	 17

- 1
- 2
- 3
- 4

1. Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we de achtergronden bij de gevolgde aanpak om tot een adviestarief voor maatschappelijke ondersteuning vanuit de Jeugdwet en de Wmo in de regio Gooi en Vechtstreek te komen. Gelijktijdig is ook voor een aantal andere producten een reëel adviestarief bepaald. Daarover wordt in andere documenten gerapporteerd.

1.1 Aanleiding

De samenwerkende gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek zijn in voorbereiding op een nieuwe inkoop per 2021. Dit betreft alle maatwerkvoorzieningen in het gemeentelijke sociaal domein, uitgezonderd 'beschermde wonen' en 'Jeugdzorg Plus'. De aanpak die leidt tot reële tarieven is besproken met functionarissen van de regio Gooi en Vechtstreek, die in opdracht van de aangesloten gemeenten de inkoopprocedure begeleiden. De inhoud van deze rapportage is gebaseerd op de volgende bronnen:

- door de regio opgestelde toelatingsdocumenten;
- benchmarkmateriaal afkomstig uit elders uitgevoerd onderzoek, zowel van bureau HHM als van andere bureaus;
- gesprekken over de invulling van de kostprijsmodellen met ambtenaren van de regio Gooi en Vechtstreek en van de betrokken gemeenten;
- de uitkomsten van de dialoogsessie die in week 11 is gehouden en de voorstellen van aanbieders voor aanpassing van de parameterwaarden;

- Aanvullingen die zijn gedaan naar aanleiding van opmerkingen tijdens en na de dialoogsessie in week 22.

1.2 Reële tarieven

Zowel de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (art. 2.6.6) als de Jeugdwet (art. 2.12) verplichten gemeenten om bij de professionele ondersteuning in het sociaal domein reële tarieven te hanteren. In de verschillende wettelijk kaders is een lijst opgenomen van kostprijs-elementen op basis waarvan de gemeente het tarief dient te bepalen. Het begrip 'reëel' weerspiegelt de (goede) verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van diezelfde voorziening.

Wanneer een tarief 'reëel' is, is niet in de wetgeving bepaald; dat is en blijft een keuze van de (samenwerkende) gemeenten. Belangrijke toetssteen hierbij is dat het tarief tot stand komt in een transparant proces naar/met de aanbieders en dat het tarief herleidbaar en herkenbaar is. De regio Gooi en Vechtstreek heeft daarom in dit proces een uitgebreide marktconsultatie onder aanbieders georganiseerd. Daarmee is inzicht verkregen in de reacties op de parameterwaarden door de aanbieders in de eigen regio.

1.3 Gevolgde aanpak

Om te komen tot een gedragen advies over de te hanteren reële tarieven, zijn verschillende stappen doorlopen:

- 1) Aan de hand van de toelatingsdocumenten is door ons (=HHM) een eerste uitwerking van een algemeen kostprijsmodel opgesteld voor de verschillende producten. Daarbij hebben we gebruik gemaakt van uitkomsten van vergelijkbare trajecten elders in het land en diverse benchmarks.

- 2) Deze eerste uitwerking is besproken met een ambtelijke vertegenwoordiging van de gemeenten in de regio en de regionale financiële werkgroep. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen van de uitwerkingen.
- 3) De bijgestelde parameters, met voorgestelde parameterwaarden, zijn begin maart tijdens vijf 'marktconsultatie bijeenkomsten' voorgelegd aan gecontracteerde aanbieders. Tijdens een van deze bijeenkomsten is specifiek ingegaan op de maatschappelijke ondersteuning. Tijdens deze bijeenkomst zijn reacties van aanbieders verkregen en zijn door hen argumenten voor aanpassingen aangereikt.
- 4) Aansluitend hebben de aanbieders vier weken tijd gekregen om ook schriftelijk op de parameters en bijbehorende waarden te reageren. De aanvankelijke responsperiode is vanwege de Corona-crisis verlengd.
- 5) In totaal hebben we van 35 aanbieders de reacties ontvangen op onderdelen van het kostprijsmodel. Dit betrof vragen (bij elkaar meer dan 200), opmerkingen, suggesties en voorstellen voor bijstelling van (algemene) parameters. Een aantal reacties was voorzien van bijlagen ter onderbouwing van het betreffende voorstel. Van alle vragen/opmerkingen had de helft (namelijk 102) specifiek betrekking op de maatschappelijke ondersteuning. Deze reacties zijn verzameld, gewogen en met de regio besproken. In samenhang met de inmiddels bijgestelde toelatingsdocumenten van de regio, met de beschrijving van de producten waarvoor een tarief wordt gezocht, heeft dat geleid tot voorstellen om enkele parameterwaarden aan te passen.
- 6) In afstemming met de regio hebben we besloten welke van de voorgestelde wijzigingen zijn overgenomen en welke niet. Criterium daarbij was de weging van de aangeleverde argumentatie in het

perspectief van de specifieke kenmerken van de regio Gooi en Vechtstreek.

- 7) De uiteindelijke parameterwaarden zijn voorgelegd aan de financiële werkgroep, aan het regionale directieoverleg en aan de bestuurders van de regionale gemeenten. Daarna zijn de verschillende rapportages met de adviestarieven opgesteld.
- 8) De uiteindelijke besluitvorming over de tarieven die vanaf 2021 worden gehanteerd, is een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Het staat de gemeenten vrij daarbij af te wijken van inhoud van onze adviesrapportages.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven we eerst het algemene kostprijsmodel dat is gebruikt. Daarna worden in hoofdstuk 3 de verschillende componenten daarvan en de keuze voor de te gebruiken parameterwaarde voor de verschillende vormen van maatschappelijke ondersteuning toegelicht. De rapportage eindigt met hoofdstuk 4 waarin het adviestarief is opgenomen dat het resultaat is van de toepassing van de beschreven waarden. Ook staat in hoofdstuk 4 een advies over de indexatie van het adviestarief naar 2021 en daarna.

2. Kostprijsmodel

In dit hoofdstuk beschrijven we het algemene kostprijsmodel dat voor de regio is gehanteerd.

Om te komen tot reële tarieven hebben we gebruik gemaakt van onderstaand kostprijsmodel. In het volgende hoofdstuk beschrijven we de voorgestelde invulling van de verschillende parameters.

Parameter	Omschrijving
Inschaling	Dit betreft de functiemix van personeel in de directe hulpverlening, als vertaling van de kwaliteitseisen voor een bepaalde dienst of product. Hierbij kan een combinatie worden gemaakt van verschillende cao's en verschillende functieniveaus.
Opslagen	Hierbij gaat het om reguliere opslagen op het salaris bij de gekozen functieniveaus, zoals vakantietoeslag, eindejaarsuitkering, individuele keuzebudgetten, onregelmatigheidstoeslag, etc.
Sociale lasten	Dit betreft de werkgeverslasten, zoals de verschillende verplichte verzekeringen, pensioen, etc. Deze kunnen per cao verschillen. Ook zijn bijzondere personeelskosten, zoals opleidingskosten en reiskosten hieronder begrepen.

Parameter	Omschrijving
Organisatiekosten¹	Hierbij gaat het om een opslag voor de kosten van de organisatie waarin het personeel dat de behandeling/ondersteuning biedt, werkzaam is. Vaak onderverdeeld in personele kosten (de kosten van overig personeel, zoals management, staf, beleid, administratie, etc.) en de overige kosten (alle overige, materiële kosten). We hanteren drie niveaus van complexiteit van de organisatie van de dienstverlening en dus van deze opslag: laag, middel en hoog.
Productiviteit/ declarabiliteit	Dit betreft een correctie op de kosten van een medewerker in de directe hulpverlening voor niet-productieve (niet-declarabele) uren. Vaak als het jaarlijks aantal werkbare en declarabele uren waardoor de totale jaarlijkse kosten per fte worden gedeeld. Hierin zit bijvoorbeeld een correctie voor vrije dagen, feestdagen, algemene tijd, werkoverleg, ziekteverzuim, etc.
Risico-opslag	Ook wordt een opslag toegevoegd voor risico's. Alle overige elementen hebben betrekking op de feitelijke kostprijs; deze parameter waarborgt de continuïteit van de organisatie. Innovatie valt hier buiten.
Overige kosten voorziening	Voor bepaalde vormen van zorg gelden er aanvullende kosten gekoppeld aan de voorziening. Bij dagbesteding gaat het bijvoorbeeld om de locatie en bij intramurale zorg

¹ Elders wordt dit 'overhead' genoemd. Op aangeven van aanbieders is deze term vervangen door 'organisatiekosten'.

Parameter	Omschrijving
	<p>om de kosten van de stenen (huur, onderhoud, afschrijvingen, rente, etc.) en de kosten van het hotelmatige voorzieningen (schoonmaak, levensonderhoud, maaltijden, etc.). De waarde van deze component drukken we uit in een vast bedrag per dagdeel of per etmaal.</p> <p>Kosten van vervoer passen niet in dit algemene kostprijsmodel; daarvoor werken we een alternatief voorstel uit.</p>

Tabel 1: algemeen kostprijsmodel voor het sociaal domein

Nota bene

Een belangrijk aandachtspunt bij dit model is dat de beschreven parameterwaarden dienen als een onderlegger voor de bepaling van reële tarieven. Het zijn nadrukkelijk geen eisen/normen waaraan de zorgaanbieders zich moeten houden bij de zorglevering!

3. Maatschappelijke ondersteuning (Jeugdwet / Wmo)

In dit hoofdstuk beschrijven we de reële waarden voor de verschillende parameters in het kostprijsmodel met het oog op de tarieven voor de maatschappelijke ondersteuning.

3.1 Maandsalaris en inschaling

De ondersteuning in het sociaal domein wordt geboden door professionals met verschillende opleidingsniveaus. De ervaring leert dat dit varieert van MBO-4 niveau tot en met de kinder- en jeugdpsychiater (medisch specialist); het aandeel van de verschillende opleidingsniveaus verschilt per product. De inschaling (de hoogte van het salaris) hangt samen met het opleidingsniveau. Daarnaast zijn de verschillende aanbieders van jeugdhulp in de praktijk vanuit de historie verbonden met meerdere cao's.

In de tabel hiernaast is weergegeven met welke mix van schalen we hebben gerekend per opleidingsniveau. Deze indeling is gebaseerd op diverse bronnen, zoals: functieboeken, ijkfuncties uit de FWG-systematiek, vacatures, de VNG handreiking "Bekostiging Jeugd-GGZ inspanningsgericht", de lijst met functiegroepen en functies in de tabel van bijlage XV van het concept toelatingsdocument jeugdhulp voorzieningen en uitkomsten van marktconsultaties in andere regio's bij vergelijkbare trajecten.

niveau \ cao	VVT	GHZ	GGZ	JZ	SW
MBO – 2	20	20	20	5	4
MBO – 3	40	40	40	6 (50%) 7 (50%)	5 (50%) 6 (50%)
MBO – 4	40 (50%) 45 (50%)	40 (50%) 45 (50%)	40 (50%) 45 (50%)	7	6 (50%) 7 (50%)
HBO	45 (50%) 50 (50%)	45 (50%) 50 (50%)	45 (50%) 50 (50%)	8 (50%) 9 (50%)	7 (30%) 8 (70%)

Tabel 2: inschaling per opleidingsniveau en per cao

Omdat niet elke hulpverlener op de hoogste trede (periodiek) binnen de schaal wordt uitbetaald, rekenen we steeds met **93%**² van het maximum van het hoogste (reguliere) salarisbedrag van de aangegeven salarisschaal.

Voor de verschillende vormen van de maatschappelijke ondersteuning gebruiken we voor de inschaling van de verschillende producten een opleidingsmix (tabel 3 op de volgende bladzijde) en groepsgrootte die gebaseerd is op de toelatingsdocumenten.

² Deze waarde werd door KPMG gevonden in 2014, na een breed onderzoek bij aanbieders naar de kostprijzen van de dienstverlening die vanaf 2015 na de gemeenten is gedecentraliseerd.

Producten Jeugdwet	MBO ₂	MBO ₃	MBO ₄	HBO	Groeps grootte
1. Persoonlijke verzorging	20%	60%	20%		
2. Begeleiding netwerk individueel		90%	10%		
3. Begeleiding netwerk gezin			50%	50%	
4. Dagbesteding licht		90%	10%		7 per medewerker
5. Dagbesteding middel		50%	50%		6 per medewerker
6. Dagbesteding zwaar			50%	50%	5 per medewerker
7. Deeltijdverblijf licht		90%	10%		7 per medewerker
8. Deeltijdverblijf middel		50%	50%		6 per medewerker
9. Deeltijdverblijf zwaar			50%	50%	5 per medewerker
Producten Wmo	MBO ₂	MBO ₃	MBO ₄	HBO	Groeps grootte
10. Persoonlijke verzorging	20%	60%	20%		
11. Begeleiding regulier		90%	10%		
12. Begeleiding specialistisch			50%	50%	
13. Dagbesteding licht		90%	10%		7 per medewerker
14. Dagbesteding middel		50%	50%		6 per medewerker
15. Dagbesteding zwaar			50%	50%	5 per medewerker
16. Arbeidsmatige dagbesteding		90%	10%		7 per medewerker
17. Kortdurend verblijf		90%	10%		7 per medewerker
18. Zelfstandig leven		90%	10%		

Tabel 3: Opleidingsmix en groeps grootte bij Maatschappelijke Ondersteuning

3.2 Opslagen

De opslagen worden rechtstreeks uit de cao's afgeleid.

Parameter	Waarden	Toelichting
Vakantie	8%	Dit is in alle cao's gelijk.
Eindejaar	8,33%	Dit is in alle cao's gelijk.
ORT	0%	Het percentage ORT is afgestemd op het product. Voor de meeste ambulante producten geldt dat deze alleen tijdens de '0% ORT-uren' worden geboden (ma-vrij tussen 7 en 20 uur en za tussen 8 en 12 uur). Voor de ambulante zorg komt een apart (uur)tarief voor ORT voor de inzet buiten de reguliere werkuren.
	12%	Dit percentage wordt gebruikt voor deeltijdverblijf (jeugdzorg) en kortdurend verblijf (Wmo). Zie de toelichting in 3.7.

Tabel 4: uitwerking opslagen

Personeel Niet In Loondienst

Een aantal aanbieders van ondersteuning heeft in de consultatiefase aangegeven dat de krapte op de arbeidsmarkt bij vervanging van vertrokken personeel en bij ziekteverzuim, leidt tot de tijdelijke inzet van personeel dat niet in loondienst is. Ten behoeve van de dekking van de extra uitgaven die daarmee gemoeid zijn, nemen we opslag van **1%** op in de berekening van kosten van het uitvoerend personeel. Deze waarde is berekend op basis van de aanname dat er sprake is van gemiddeld 10% van de personele mutaties waarbij vervanging voor een

periode van plm. twee maanden wordt opgelost door PNIL, waarvoor de kosten ca. 10 à 20% hoger liggen dan de reguliere medewerkers.

3.3 Sociale Lasten

De opslag sociale lasten is gebaseerd op de wettelijk verplichte percentages. Daarbij is voor de pensioenafdracht een gemiddelde waarde bepaald, aangezien die afdracht leeftijd- en salarisafhankelijk is. Voor de sociale lasten hebben we met onderstaande premiepercentages gerekend. De Wet arbeidsmarkt in balans (Wab) leidt tot premiedifferentiatie in de WW. We rekenen met de aanname dat 85% van de medewerkers van de zorgaanbieders een aanstelling voor onbepaalde tijd heeft.

Component		Percentage
WAO/IVA/WGA basispremie incl. kinderopvang		7,27%
WW premie (Awf) laag (onbepaalde tijd)	85%	2,94%
WW premie (Awf) hoog (overig personeel)	15%	7,94%
ZVW premie werkgever		6,70%
Werkhervattingskas (gezondheidszorg)		1,23%
Pensioenpremie werkgever (gemiddeld)		8,50%
Overige personeelskosten ³		3,5%
Totaal		30,89%

Tabel 5: Opbouw sociale lasten (percentages 2020)

³ Dit betreft rubriek 423 uit het Prismant rekenschema; gericht op kosten woon-werkverkeer, opleidingskosten en kosten voor werving en selectie (elders is dit onderdeel van de organisatiekosten).

3.4 Opslag organisatiekosten

Dit betreft de kosten van de organisatie van waaruit de professionals werkzaam zijn. Dit is een ingewikkelde parameter, mede omdat er in de praktijk grote verschillen voorkomen en er vaak discussie over ontstaat⁴. Daarnaast worden in de verschillende rapporten over onderzoeken naar de feitelijke opbouw en waarde van het percentage organisatiekosten, verschillende definities gehanteerd. Wij hanteren de volgende omschrijvingen van deze kosten.

De organisatiekosten betreft het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het primaire proces is het geheel aan diensten en voorzieningen dat door een zorgorganisatie geboden wordt aan een cliënt, om direct in de behoefte aan begeleiding, verzorging, voeding (en verpleging, behandeling, opvoeding) van de cliënt te voorzien. Hierin zijn twee categorieën van kosten te onderscheiden:

(Personele) organisatiekosten

Niet- cliëntgebonden personele kosten ten behoeve van het primaire proces (leidinggevenden, hotelfuncties, terrein- en gebouwgebonden functies en overig niet-cliantgebonden personeel).

Overige organisatiekosten

Overige (niet personele) kosten ten behoeve van het primaire proces (voeding, hotelmatige kosten, cliënt c.q. bewoner gebonden kosten, terrein- en gebouwgebonden kosten, afschrijving, huur, lease, interest en algemene kosten (waaronder ICT, kantoorbenodigdheden, marketing, abonnementen etc.).

⁴ Zie ook het onderzoek dat bureau HHM in 2018 voor de regio Gooi en Vechtstreek heeft uitgevoerd. Dat betrof het overheadpercentage voor de ambulante Jeugdhulp en de jeugd-GGZ, inclusief de (infrastructurele) instellingen.

We hebben verschillende benchmarks geanalyseerd en de definities en waarden met elkaar vergeleken. Op basis daarvan komen wij tot de volgende keuze.

Parameter	Waarde	Toelichting
Organisatiekosten Maatschappelijke ondersteuning betreft vaak meervoudige dienstverlening die meer van de organisatie vraagt dan de enkelvoudige; er is sprake van een gemiddelde span of control en matige administratieve lasten.	30%	Gebaseerd op openbare cijfers uit verschillende Benchmarks en uit verschillende rapporten van onderzoeken naar feitelijke kosten van de overhead bij aanbieders.

Tabel 6: Uitwerking overhead als opslag op de kosten van de uitvoerend medewerker

3.5 Productiviteit/declarabiliteit

Basis voor de productiviteit is de inzet die kan worden gedeclareerd. In de regio Gooi en Vechtstreek is dit de cliëntgebonden tijd, dus zowel de direct cliëntgebonden tijd als de indirect cliëntgebonden tijd. Niet-cliantgebonden tijd en no show zijn niet declarabel.

De regio hanteert de volgende definities:

- *Cliëntcontacttijd*: tijd besteed door (jeugd)hulpverleners aan directe interactie met een eindgebruiker in het kader van een hulpverleningsplan, face-to-face, telefonisch contact of elektronisch contact (met directie interactie) zoals beeldbellen, sms en WhatsApp. Het schrijven van een brief of email valt in de regel niet onder 'directe

interactie' en valt dus niet onder cliëntcontacttijd maar onder indirect cliëntgebonden tijd. Uitzondering hierop is wanneer de (brief of) email expliciet wordt verstuurd als behandelcomponent, in dat geval is sprake van cliëntcontacttijd.

- *Indirect cliëntgebonden tijd*: tijd besteed door (jeugd)hulpverleners aan een eindgebruiker, zonder directe interactie. Onder meer voorbereiding tijd, bijwerken hulpverleningsplan, casusgebonden overleg of het schrijven van een brief of e-mail.
- *Reistijd*: reistijd van en naar de cliënt is niet declarabel. Wij gaan ervan uit dat er gemiddeld twee à drie dienstreizen (van cliënt naar cliënt) per dag worden gemaakt, waarvoor gemiddeld een kwartier reistijd nodig is. Dat vergt 3 uur per week en 125 uur per jaar. Deze reistijd is niet van toepassing bij vormen van dagbesteding waarbij de cliënt naar de instelling komt.
- *Niet-cliantgebonden tijd*: tijd van hulpverleners die niet is besteed aan Eindgebruikers, zoals instellingsoverleg, beleidsmatig overleg, ziekte, vakantie, verlof, opleiding, reflectie/intervisie en pauze. De niet-cliantgebonden tijd mag niet gedeclareerd worden en is verdisconteerd in een opslag op het tarief.

Alle tijd die aangemerkt wordt als *cliantgebonden tijd* kan in rekening worden gebracht. Dat is de optelsom van cliëntcontacttijd, indirect cliëntgebonden tijd en onder voorwaarden in enkele gevallen ook de reistijd van en naar de cliënt. In tabel 7 laten we zien hoe we de productiviteit per fte opbouwen voor Maatschappelijke Ondersteuning. In de tabel is het aantal declarabele uren per jaar afgeleid uit de bruto beschikbare aanstellingsuren (1.878⁵) verminderd met de feest- en

⁵ Dit is een gemiddelde waarin ook het schrikkeljaar is meegenomen.

⁶ Gebaseerd op een meerjarig gemiddelde, inclusief schrikkeljaren.

⁷ Gebaseerd op de gemiddelde verzuimpercentages in 2016, 2017, 2018 en 2019.

verlofdagen (cao-afhankelijk), ziekteverzuim en niet-cliantgebonden uren. De laatste zijn gebaseerd op verschillende benchmarks.

Onderdeel	Bij de cliënt	In de instelling
Bruto beschikbare uren per jaar⁶	1.878	1.878
Feestdagen	50	50
Verlof, incl. bovenwettelijk	210	210
Ziekteverzuim (6,18%) ⁷	100	100
Werkbare uren per jaar	1.518	1.518
<i>Niet cliëntgebonden activiteiten:</i>		
Opleiding, intervisie	40	40
Algemeen overleg en administratie	80	80
Overig (koffie/thee, etc.)	65	65
Reistijd van/naar cliënt	125	<i>nvt</i>
Cliantgebonden uren	1.208	1.333

Tabel 7: opbouw productiviteit

3.6 Risico-opslag

Om de continuïteit richting cliënten en werknemers te garanderen, moet een aanbieder rekening houden met (financiële) tegenvallers. Om die tegenvallers te kunnen opvangen, heeft een aanbieder een

weerstandsvermogen⁸ nodig. Daarmee voorkomt de organisatie dat het bij calamiteiten meteen in financiële problemen komt. Daarom is een opslag voor het creëren van dergelijke buffers realistisch. De hoogte van de opslag is onderwerp van discussie; er zijn geen landelijke richtlijnen voor wat hierbij reëel genoemd kan worden.

Parameter	Waarde	Toelichting
Risico-opslag	2%	Te berekenen over de bruto loonkosten inclusief sociale lasten en opslag voor overhead.

Tabel 8: uitwerking risico-opslag

3.7 Toelichting kosten dagbesteding

De hoogte van de kosten voor de huisvesting bij zinvolle daginvulling leiden we af uit de NZa-tarieven voor de normatieve huisvestingscomponent (NHC) en de normatieve inventariscomponent (NIC) voor dagbesteding in de Wlz (de Modulaire Pakketten Thuis).

Onderstaand overzicht is gebaseerd op de bijlagen bij de NZa-beleidsregels "Prestatiebeschrijvingen en tarieven zorgzwaartepakketten en volledig pakket thuis" (BR/REG-20124) en "Prestatiebeschrijvingen en tarieven modulaire zorg" (BR/REG-20123).

NHC en NIC-tarieven dagbesteding voor Wlz (prijsspeil 2020)	
Dagbesteding	Maximum tarief per dagdeel van 4 uren
VV (1-4)	€ 6,16
VG (1-4)	€ 6,81
GGZ (Lza)	€ 5,84

Tabel 9. NHC en NIC voor dagbesteding (bron NZa- beleidsregels BR/REG-20124 en 20123)

Op basis van het bovenstaande hanteren we € 6,= per dagdeel ter dekking van de kosten van huisvesting bij zinvolle daginvulling. Aanvullend gaan we uit van een vergoeding van € 1,= voor lichte catering. Daarmee komt de totale vergoeding bij dagbesteding op € 7,= per cliënt per dagdeel. Daarbij gaan we voor één dagdeel uit van 4 uren.

3.8 Toelichting Deeltijdverblijf en Kortdurend Verblijf.

Dit betreft in de kern het overnemen van mantelzorgtaken gedurende een of meer etmalen. Deze vorm van 'respitzorg' kent de volgende elementen:

Huishoudelijke taken (onderdak, maaltijden, nachtrust)

Dit betreft het leveren van 'bed, bad, brood'. Hierbij gaat het om de investering in stenen en inventaris en om het bieden van bijbehorende hotelmatige voorzieningen. Om hiervoor een reëel tarief te bepalen, leiden we de kosten hiervan af van het vergelijkbare 'opname niet-geïndiceerde partner' zoals dit in de Wlz mogelijk is. Dit betreft het

⁸ Door voor een weerstandsvermogen te zorgen voorkomt een organisatie dat het meteen in financiële problemen komt bij een calamiteit. De weerstandsratio geeft aan in hoeverre een organisatie eventuele calamiteiten financieel op kan vangen.

logeren van een gezonde partner van een cliënt in een Wlz-instelling (VVT). Deze partner doet geen beroep op zorg/behandeling, waardoor dit met het logeren onder de Wmo is te vergelijken. Het NZa tarief hiervoor bedraagt in 2020 **€ 52,55 per etmaal** (conform de beleidsregel BR/REG-20124a⁹).

Persoonlijke en lijfsgebonden zorg

Dit betreft bijvoorbeeld de hulp bij aan- en uitkleden, wassen, verzorging, etc. Dit is een reguliere functie die, indien nodig, vanuit de zorgverzekeringswet wordt gefinancierd. Derhalve geen onderdeel van het tarief voor de regio Gooi en Vechtstreek.

Toezichtstaken

Hierbij gaat het om het bieden van aandacht aan de cliënt, het aanwezig zijn, begeleiding door de dag en eventuele ADL-assistentie. In feite betreft dit het overnemen van de taken die normaal door de mantelzorger worden verricht. De wijze waarop dit is georganiseerd, kan per aanbieder verschillen. Vaak wordt hierbij (voor een deel) gebruik gemaakt van geschoolde vrijwilligers.

Voor het bepalen van een reëel tarief, gaan we uit van de aanwezigheid van een medewerker van het opleidingsniveau uit tabel 3. Daarbij bedient één professional overdag (07:00-20:00 uur) de groep met de tevens in die tabel aangegeven groepsgrootte. Bij deze inzet gaan we uit **12% ORT** (zie bijlage 1).

Tijdens de nachtelijke uren (20:00-07:00 uur) wordt van een slaapwacht gebruik gemaakt wordt. Hiervoor gaan we uit van de aanwezigheid van

een slaapwacht die de instelling die het logeren levert doorgaans vanuit overige (Wlz-) voorzieningen reeds beschikbaar heeft. Dus is hiervoor geen aanvullende bekostiging noodzakelijk.

Voor de eventuele overige elementen van deeltijdverblijf of kortdurend verblijf is geen aanvullende tariefscomponent nodig. Eventuele medische zorg wordt vanuit de zorgverzekeringswet geboden; en voor de voortzetting van eventuele ondersteuning/begeleiding, kan gebruik worden gemaakt van de bestaande indicatie vanuit Jeugdwet of Wmo.

3.9 Toelichting vervoer

Het is naar onze ervaring niet goed mogelijk om tarieven voor vervoer op te bouwen op basis van de hiervoor beschreven kostprijscomponenten. Dit hangt samen met het feit dat er vele manieren zijn waarop de aanbieders dit vervoer in de praktijk organiseren; variërend van professionele taxibusjes tot vrijwillige chauffeurs. Daarom komen wij tot een modelmatige benadering van een reëel tarief voor vervoer, door aan te sluiten bij de tarieven voor vergelijkbare voorzieningen tbv de dagbesteding Wlz¹⁰. Deze tarieven worden door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) vastgesteld op basis van objectief onderzoek. In die tarieven voor het vervoer naar dagbehandeling/dagbesteding onder de Wlz, wordt onderscheid gemaakt langs twee assen:

- a) Grondslagen (V&V, GGZ, GHZ);
- b) Afstand (alleen bij de GHZ, tevens onderscheid naar wel/geen rolstoel).

In de volgende tabel zijn de vigerende dagtarieven in beeld gebracht:

⁹ Bron: [NZa beleidsregel BR/REG-20124a](#); prijspeil 2020.

¹⁰ Bron: [NZa beleidsregel BR/REG-20124b](#); prijspeil 2020.

Doelgroep (NZa 2020)	< 5 km	5-10 km	10-20 km	20-30 km	>30 km
V&V	€ 7,46				
GGZ	€ 7,27				
GHZ; gewoon	€ 12,15	€ 17,16	€ 27,19	€ 27,19	€ 46,72
GHZ; rolstoel	€ 12,15	€ 17,16	€ 27,19	€ 46,72	€ 67,05

Tabel 10: tarieven vervoer dagbesteding/dagbehandeling Wlz (prijspeil 2012)

Op basis van deze tabel kunnen we een reëel tarief bepalen voor beide vervoersvarianten in de Gooi en Vechtstreek:

- **Dienst 19: Vervoer Licht**
 Gebaseerd op het gemiddeld van het 'gewone' vervoer over korte afstanden.
- **Dienst 20: Vervoer Middel**
 Gebaseerd op het gemiddelde van het rolstoelvervoer over de afstanden <20 km.

4. Adviestarieven

In dit hoofdstuk komen we tot de vertaling van de hiervoor beschreven parameters in de adviestarieven.

4.1 Tarieven prijspeil 2020

Toepassing van het kostprijsmodel met de parameters zoals hiervoor vermeld, leidt tot de volgende adviestarieven. Dit is het tarief zoals dat op 1 januari 2020 met deze parameters tot stand komt. Eventuele salarismwijzigingen die in 2020 worden doorgevoerd, zijn hierin niet meegenomen.

Producten Maatschappelijke Ondersteuning	Uitkomst
1. Persoonlijke verzorging (Jeugdwet)	€ 55,91 / uur
2. Begeleiding netwerk individueel (Jeugdwet)	€ 57,51 / uur
3. Begeleiding netwerk gezin (Jeugdwet)	€ 63,85 / uur
4. Dagbesteding licht (Jeugdwet)	€ 9,19 / uur
5. Dagbesteding middel (Jeugdwet)	€ 10,63 / uur
6. Dagbesteding zwaar (Jeugdwet)	€ 13,32 / uur
7. Deeltijdverblijf licht (Jeugdwet)	€ 146,17 / etmaal
8. Deeltijdverblijf middel (Jeugdwet)	€ 164,17 / etmaal
9. Deeltijdverblijf zwaar (Jeugdwet)	€ 198,08 / etmaal
10. Persoonlijke verzorging (Wmo)	€ 55,91 / uur
11. Begeleiding regulier (Wmo)	€ 57,51 / uur

Producten Maatschappelijke Ondersteuning	Uitkomst
12. Begeleiding specialistisch (Wmo)	€ 63,85 / uur
13. Dagbesteding licht (Wmo)	€ 9,19 / uur
14. Dagbesteding middel (Wmo)	€ 10,63 / uur
15. Dagbesteding zwaar (Wmo)	€ 13,32 / uur
16. Arbeidmatige dagbesteding (Wmo)	€ 9,19 / uur
17. Kortdurend verblijf (Wmo)	€ 146,17 / etmaal
18. Zelfstandig leven (Wmo)	€ 57,51 / uur
19. Vervoer licht (Jeugdwet en Wmo)	€ 8,96 / dag
20. Vervoer middel (Jeugdwet en Wmo)	€ 18,83 / dag

Tabel 11: adviestarieven (prijspeil 2020)

4.2 Indexatie 2021 en daarna

De tarieven in het gemeentelijke sociaal domein zijn opgebouwd uit meerdere componenten, waarvoor verschillende indices zijn aangewezen. Wij adviseren de regio Gooi en Vechtstreek hierbij de volgende uitgangspunten te hanteren:

1) Salariskosten

Het aandeel van de salariskosten is bij de ambulante functies 90% en bij de verblijfsfuncties 82%. De best bruikbare index is volgens ons het CBS indexcijfer voor de loonontwikkeling in de gezondheidszorg (deel verzorging en welzijn). Deze wordt achteraf vastgesteld. Voor het voorlopige indexcijfer voor het lopende jaar, kan gebruik worden gemaakt van de voorlopige OVA, zoals de overheid die vaststelt.

2) Materiële kosten

Het aandeel van de materiële kosten is bij alle producten 8%. De best bruikbare index is volgens ons het CBS prijsindexcijfer voor de consumentenprijzen, de CPI. Deze wordt jaarlijks ook voorlopig vastgesteld.

3) Kapitaallasten

Het aandeel voor de kapitaallasten is bij de ambulante functies 2% en bij de verblijfsfuncties (waarvoor de cliënt naar de aanbieder toekomt, dus dagbesteding, logeren, verblijf) 10%; dit betreft de kosten van gebouwen die de organisatie gebruikt. De beste index hiervoor is volgens ons de NZa index kapitaallasten. Deze wordt jaarlijks ook voorlopig vastgesteld.

De werkwijze die wij adviseren is als volgt:

- Voorafgaand aan het nieuwe jaar worden de berekende tarieven geïndexeerd op basis van 50% van de voorlopige indices zoals die voor het volgende jaar worden voorzien.
- Voor het daaropvolgende jaar wordt eerst het tarief over lopende jaar gecorrigeerd op basis van de werkelijke uitkomsten van de indices over het lopende jaar; en dan geïndexeerd op basis van 50% van de nieuwe voorlopige waarden voor volgende jaar. Er vindt geen verrekening plaats over het verschil tussen de voorlopige en de werkelijke indices.

	Salariskosten	Materiële kosten	Kapitaallasten
Voorlopige index (50% van)	OVA	CPI	NZa kapitaallasten
Definitieve index	CBS gezondheidszorg	CPI	NZa kapitaallasten
Aandeel bij ambulante functies	90%	8%	2%
Aandeel bij verblijfsfuncties	82%	8%	10%

Tabel 12: overzicht indexatie

Bijlage 1 Berekening ORT bij deeltijdverblijf en kortdurend verblijf

Inzet bij deeltijdverblijf			Uren per etmaal		
dag	tijdvak	ORT%	ma-vr	zat	zon/ feestdagen
<i>maandag-vrijdag</i>	00:00-06:00	44%			
	06:00-07:00	22%			
	07:00-20:00	0%	13		
	20:00-22:00	22%			
	22:00-24:00	44%			
<i>zaterdag</i>	00:00-06:00	49%			
	06:00-08:00	38%		1	
	08:00-12:00	0%		4	
	12:00-22:00	38%		8	
	22:00-24:00	49%			
<i>zon- & feestdagen</i>	00:00-24:00	60%			13
ORT gemiddeld per dag			0%	26%	60%
aantal dagen per week			5	1	1
gemiddeld ORT			12%		

